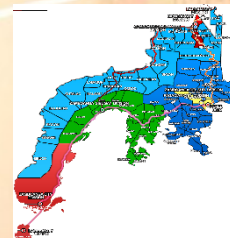

Republic of the Philippines
Department of Education
Regional Office IX, Zamboanga Peninsula

Zest for **P**rogress
Zeal of **P**artnership

Araling Panlipunan

Ikaapat na Markahan – Modyul 3:
Mga Tungkulin ng Mamamayang Pilipino

Name of Learner: _____

Grade & Section: _____

Name of School: _____

Araling Panlipunan – Ikaapat na Baitang
Ikaapat na Markahan Markahan – Modyul 3: Mga Tungkulin ng Mamamayang Pilipino
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anumang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat:	Cristy A. Salaveria	
Editor:	Charles Ryan A. Calacat	
Tagasuri:	Vilma C. Velasco	
Tagalapat:	Wilvin H. Inding	
Tagapamahala:	Virgilio P. Batan	-Schools Division Superintendent
	Lourma I. Poculan	-Asst. Schools Division Superintendent
	Amelinda D. Montero	-Chief Education Supervisor, CID
	Nur N. Hussien	-Chief Education Supervisor, SGOD
	Ronillo S. Yarag	-Education Program Supervisor, LRMS
	Leo Martinno O. Alejo	-Project Development Officer II, LRMS

Inilimbag sa Pilipinas ng
Department of Education – Region IX – Dipolog City Schools Division

Office Address: Purok Farmers, Olingan, Dipolog City
Telefax: (065) 212-6986
E-mail Address: dipolog.city@deped.gov.ph

Alamin

Sa modyul na ito, inaasahang maipamamalas mo ang sumusunod na kaalaman, kakayahan at pag-unawa:

- Natatalakay ang tungkulin ng mga Mamamayang Pilipino

Balikan

Panuto: Panuto: Lagyan ng tsek (✓) ang bilang kung ang sinasabi ay sumusunod sa karapatan ng isang nasasakdal.

1. Si Rudy ay kinasuhan ng kaniyang kapitbahay na nagnakaw ng kanilang telebisyon kaya siya ay binansagan na magnanakaw ng buong subdibisyon kahit hindi pa ito napatutunayan.

2. Walang pambayad ng abogabo si Alex kaya binigyan siya ng korte ng isang abogado mula sa Public Attorney's Office.

3. Si Jack ay pinaghahanap ng mga pulis dahil sa kasong pagnanakaw kaya nang matagpuan siya ng mga ito ay pinagbubugbog siya.

4. Si Dodo ay napagbintangang naglustay ng pera ng opisina. Naging mabilis ang paglilitis kaya siya ay agad napawalang sala.

5. Hindi pinayagan si Dan na magpiyansa nang siya ay ikulong sa kasong pananakit.

Tuklasin

Ang bawat mamamayan ay may mga tungkulin na dapat gampanan kapalit ng karapatang itinadhana ng batas para sa kaniya. Tungkulin nating tuparin ang mga itinatakdang batas upang maipakita ang ating pagiging tunay at tapa na mamamayan ng bansa. Ano-ano kaya ang mga tungkuling ito?

Suriin

Tungkulin-ay mga bagay na inaasahang magagawa o maisasakatuparan ng isang tao.

Mga Tungkulin na dapat gampanan

Pagmamahal sa bayan-Tungkulin ngbawat isa na maging tapat sa bayan at pangalagaan ang kapakanan nito. Maipapamalas ang pagmamahal sa bayan sa pamamagitan ng pagmamalaki at pagtangkilik sa kultura ng bansa; pagtangkilik sa mga produktong yari dito; at pag-alam sa kasaysayan ng bansa.

Pagtatanggol sa Bansa-Tungkulin ng bawat mamamayang Pilipino na ipagtanggol ang bansa. Ipinapakita ito ng ating mga bayani sa kanilang panahon. Ibinuwis nila ang kanilang buhay upang matamo ang kalayaang tinatamasa natin ngayon. Tungkulin pa nating ipagtanggol ang bansa sa pamamagitan ng pagkakabalita o paglalatha tungkol sa kagandahan at kagalingan ng ating bansa laban sa mga naninira dito.

Paggalang sa Watawat- Ang watawat ay simbolo ng bansa na nagsisilbing bantayog ng makasaysayang pakikipaglaban ng mga Pilipino upang makamit ang Kalayaan. Bilang paggalang sa watawat, tumayo nang tuwid at tumingin sa watawat habang inaawit ang “Lupang Hinirang. Dapat ding tama ang pagtiklop nito.

Pagsunod sa Batas at Paggalang sa Maykapangyarihan - Ang batas ay ginawa upang maging maayos, matiwasay, mapayapa, at maunlad ang pamumuhay ng mga tao sa bansa. Bilang mamamayan, tungkulin nating sundin ito sa lahat ng oras. Dapat ding

igalang ang mga taong nagpapatupad ng batas gaya ng mga namumuno sa pamahalaan at kapulisan. Tungkulin din nating ipaalam sa mga maykapangyarihan kung may lumalabag sa batas lalo na kung ito ay nagbabanta sa seguridad at kapayapaan ng pamayanan o ng buong bansa.

Pakikipagtulungan sa Pamahalaan- Tungkulin ng mamamayan na makipagtulungan sa mga programa at proyekto ng pamahalaan upang makamit ang pag-uunlad. Magagawa natin ito sa pamamagitan ng pakikilahok sa ibat ibang proyekto ng pamahalaan gaya ng pangangalaga ng likas na yaman, kampanya laban sa ipinagbabawal na gamot, pagtataguyod ng kalinisan, kampanya sa kalusugan ,pagbabayad ng tamang buwis,at paglahok sa halaman.

Paggalang sa Karapatan ng Iba- Walang sinuman ang may nais na mahadlangan ang kanilang karapatan. Kung nais nating mamuhay nang mapayapa, hindi tayo dapat gumawa ng mga bagay na makasisira sa kapayapaan at kaligayahan ng ating kapuwa. Halimbawa, hindi ka matutulog kapag may maingay. Huwag ka ring mag-iingay kapag may natutulog. Kung ayaw mong manakawan, huwag kang magnanakaw. Ito rin ay tumutugon sa kasabihang “Huwag mong gawin sa iba ang ayaw mong gawin sa iyo.

Pagyamanin

Bilang isang mamamayan mayroong mga tunggkulin ang bawat isa na dapat gampanan kapalit ng karapatang itinatadhana ng batas para sa kaniya.

Ang mga tunggkuling ng mamamayan ay:

- Pagmamahal sa bayan
- Pagtatanggol sa bansa
- Paggalang sa watawat
- Paggalang sa batas at pagsunod sa maykapangyarihan
- Pakikipagtulungan sa pamahalaan
- Paggalang sa mga karapatan ng iba.

Gawain

Gawain A

Sabihin kung ang pahayag ay tungkulin bilang isang mamamayang Pilipino o hindi. Iguhit ang masayang mukha (☺) kung ito ay tungkulin at (☹) kung hindi sa patlang bago ang bilang.

- ___ 1. Pagtatanggol sa bansa laban sa naninira ditto.
- ___ 2. Pagsunod sa Saligang Batas ng Pilipinas.
- ___ 3. Pakikilahok sa mga programang naglalayong makatulong sa nakararami.
- ___ 4. Pagtataguyod sa mga proyekto ng pamahalaan
- ___ 5. Pagsasawalang-bahala sa mga batas na ipinatutupad ng pamahalaan.

Gawain B

Isulat ang letra ng tungkulinng ipinapahayag ng bawat sitwasyon.

- A. Pagmamahal sa bayan
- B. Pagtatanggol sa bansa
- C. Paggalang sa wataawat
- D. Pagsunod sa batas
- E. Paggalang sa karapatan ng iba
- F. Pakikipagtulungan sa pamahalaan

___ 1. Masayang nakilahok si Marie sa paglilinis sa harap ng kanilang bahay dahil sa panawagan ng programa ng barangay na “Tapat Ko, Linis Ko.”

___ 2. Pilit na kinukumbinsi ng kaniyang mga kaibigan si Jojo na mangupit sa tindahan ng kaniyang tiyuhin. Hindi siya pumayag kahit nagalit ang mga ito sa kanya.

___ 3. Tuwing Lunes, nagkakaroon ng pagtataas ng watawat sa paaralan nina Annali. Habang umaawit, iniwasan niyang sagutin ang kaniyang mga kamag-aral na nais makipagkuwntuhan sa kaniya bagkus ay buong pagmamalaki siyang tumatayo nang matuwid at umaawit nang malakas.

___ 4. Sa tuwing bibili ng sapatos si Luna, lagi niyang pinipili ang mga gawa sa Marikina kaysa sa mga yari sa Korea dahil ayon sa kanya, bukod sa magaganda at matitibay ang mga ito ay nakatutulong pa siya sa mga kapuwa kababayan.

___5. Sumama si Lina s kaniyang mga magulang sa Hongkong. Nakihalubilo ng isa rito na nakakatakot pumunta sa Pilipinas. Nilapitan niya ang bata at sinabi niyang hindi totoo ito at may pagmamalaki niyang ipinahayag na magandang mamasyal sa Pilipinas

Tayahin

Panuto : Basahing mabuti ang bawat pahayag at bilugan ang titik ng tamang sagot.

1. Nakita mong may kodigo ang iyongkklase habang kayo ay may pagsusulit. Ano ang iyong gagawin?
 - A. Magsasawalang-kibo na lang ako.
 - B. Makikikopya rin ako para mataas ang makuha kong marka.
 - C. Sasabihan ko siya na hindi tamang magkaroon ng kodigo.
 - D. Magagalit ako sa kaniya kapag hindi niya ako pinakopya.
 - E.
2. Nagdudulot ngmabahong amoy at usok ang pagawaan ng plastic sa inyong barangay. Kung isa ka sa mga opisyal ng barangay, ano ang maaari mong gawin?
 - A. Pagalitan ang may-ari ng pagawaan.
 - B. Ipaalaman ito sa tanggapan ng punong lungsod.
 - C. Pulungin ang mga kabarangay at magrali sa tapat ng pagawaan.
 - D. Huwag na lang pansinin dahil hindi naman umaabot ang amoy sa bahay ninyo.
3. Si Juan ay dating pulis ngunit siya ay nagretiro na.Isang araw,nagkaroon ng kaguluhan sa kanilang barangay.Ano ang dapat gawin ni Juan?
 - A. Pagpapaluin ang mga nanggugulo.
 - B. Habulin ang lahat ng mga nanggulo sa lugar
 - C. Huwag na itong pakialam dahil hindi na siya pulis.
 - D. Awatin ang mga nanggugulo at tumawag ng ibang pulis.
4. May proyekto sa inyong barangay ukol sa pagre-recycle ng mga basura. Marami kayong iba't ibang basura sa inyong bahay.Ano ang iyong gagawin?
 - A. Hahayaan ko ang mga basura sa bahay.
 - B. Dadalhin ko ang mga basura sa barangay upang i-recycle
 - C. Ipagbibili ko ang mga basura sa junck shop para may pera ako.
 - D. Hihintayin ko ang trak ng basura para kunin ang sama-samang basura.

5. Nagmamadali ka patungong paaralan dahil mahuhuli ka na. Para makatawid sa kalsada, kailangan mo munang hintaying lumitaw ang taong-berde sa ilaw-trapiko. Ano ang iyong gagawin?
- A. Sasabayan ko ang ibang taong tumatawid.
 - B. Tatawid na ako dahil wala naming nakakakitang pulis.
 - C. Hihintayin kong lumitaw ang taong-berde sa ilaw-trapiko.
 - D. Tatawid na ako kahit hindi berde ang ilaw-trapiko dahil mahuhuli na ako.

Karagdagang Gawain

Panuto: Lagyan ng ($\checkmark$) kung sang-ayon ka sa sitwasyon at (X) kung hindi.

___ 1. Nagtitipid ng papel si Aida dahil alam niyang galling ang mga ito sa punongkahoy.

___ 2. Malapit ang bahay ni Anaya sa isang tindahan na pinag-iistambayan ng mga kalalakihan. Gabi-gabi ay may nangyayaring kaguluhan dito. Isang araw, nakita niya ang taong nambugbog sa isa sa mga tambay. Lihim niya itong sinumbong sa mga maykapangyarihan.

___ 3. Si Ricardo ay manedyer ng isang kompanya sa Manila. Madalas siyang nakapagsasalita ng masakit sa kaniyang mga empleyado. Nang may naglakas-loob ng magpahayag ng kaniyang damdamin ukol dito, pinagalitan niya ito.

___ 4. Nakikinig nang Mabuti si Leonor sa kaniyang guro sa Araling Panlipunan dahil nais niyang malaman ang kasaysayan ng Pilipinas.

___ 5. Si Myrna ay limang taon nang nadestino sa Amerika at minsan sa isang taon lamang siya umuwi ng Pilipinas. Tuwing uuwi siya ay pagkaing Pilipino at kulturang Pilipino pa rin ang nais niya.

Sanggunian

Araling Panlipunan 4, Kagamitan ng Mag-aaral, pahina 346- 353.

Susid sa Pagwawasto

Gawain B	1. F 2. D 3. C 4. A 5. B
Tayahin	1. C 2. B 3. D 4. C 5. C
Baliksan	1. x 2. ✓ 3. x 4. ✓ 5. x
Gawain A	1. ☹️ 2. ☹️ 3. ☹️ 4. ☹️ 5. ☹️

Region IX: Zamboanga Peninsula Hymn - Our Eden Land

Here the trees and
flowers bloom Here
the breezes gently
Blow, Here the birds
sing Merrily,
The liberty forever
Stays,

Here the Badjaos
roam the seas Here
the Samals live in
peace Here the
Tausogs thrive so
free With the
Yakans in unity

Gallant men And
Ladies fair Linger
with love and care
Golden beams of sunrise
and sunset Are visions
you'll never forget
Oh! That's Region IX

Hardworking people
Abound, Every
valleys and Dale
Zamboangueños, Tagalogs,
Bicolanos, Cebuanos, Ilocanos,
Subanons, Boholanos, Ilongos,
All of them areproud
and true Region IX
our Eden Land
Region IX Our.
Eden...Land.

TheFootprintsPrayer

One night I had a dream. I dreamed
that I was walking along the beach
with the LORD.

In the beach, there were two (2)
sets of footprints – one belong to
me and the other to the LORD.

Then, later, after a long walk, I
noticed only one set of footprints.

“And I ask the LORD. Why? Why?
Why did you leave me when I am sad
and helpless?”

And the LORD replied “My son, My
son, I have never left you. There was
only one (1) set of footprints in the
sand, because it was then that I
CARRIED YOU!

Trees by Joyce Kilmer

I think that I shall
never see A poem
lovely as a tree.

A tree whose hungry mouth is
prest against the earth's sweet
flowing breast;

A tree that looks at God
all day, And lifts her
leafy arms to pray;

A tree that may in
Summer wear A nest of
robins in her hair;

Upon whose bosom snow has
lain; Who intimately lives with
rain.

Poems are made by fools
like me, But only God can
make a tree.

